

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICA — FINANȚE

D I R E C T O R : C I R U E C O N O M U

Licențiat în drept din Paris, Procuror-General la Înalta Curte de Casație

PRIM-REDACTOR: ION N. CESARESCU

REDACTOR-PROPRIETAR: I. S. CODREANU

A B O N A M E N T U L

Pe an, în România 40 lei
 6 luni 20 „
 3 luni 10 „
 Străinătate: 50 lei pe an, 25 pe 6 luni

*Apare de două ori pe săptămână
 sub redacțiunea unui comitet*

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

Redacția & Administrația
 București, CALEA RAHOVEI—5
 Lângă Palatul Justiției
TELEFON № 16/98

S U M A R

Brevetele de Invenție § 7. — Importanța evoluțiune a legislațiunei engleze (urmare), de d-l Gr. V. Maniu;

JURISPRUDENȚA:

Curtea de Casație, Secțiuni Unite: N. V. Pleșoianu cu I. Peruianu;

Curtea de Casație, secția I: Eforia Spitalelor Civile din București cu I. B. Gruëff;

Curtea de apel București, secția II: Ion Mihalcea cu Regia M. Statului;

Tribunalul Ilfov, secția II: Ana Bucur cu N. Gheorghiu;

0 încercare de critică, de d-l Ambal Teodorescu;

Bibliografii.

BREVETELE DE INVENȚIUNE

§ 7. — Importanța evoluțiune a legislațiunei engleze

Presupun că cititorul acestor neîndestulătoare crâmpie, își va fi format convingerea din cele expuse în precedent, că legislațiunea cea mai de preferat, este aceia a liberei examinări.

Totuș o mare nedomirire poate să rămână, anume: cum o legislațiune de brevete fără garanție ar putea fi convertită, într'un sistem diametral opus?

În timpuri normale, adesea este mai ușor a introduce o organizațiune cu totul nouă acolo unde nu există nimic început, decât a schimba un sistem consacrat de practică spre a-l înlocui cu un altul radicalmente contrar.

În acest caz, când nu sunt rațiuni superioare cari să impună o asemenea măsură, însăș reforma propusă este periclitată, căci un sistem adoptat, pierde prin rutina timpului din injustițiile și inconvenientele pe cari le-a răscolit, tasează spre a zice astfel interesele în conflict, așează între dănsese un echilibru stabil, așa că zdruncinarea acelui echilibru ar aduce din nou o altă turburare, cel puțin la început, care ar putea compromite însăș reforma proiectată.

Dar pe lângă această inevitabilă ciocnire a in-

tereselor, într'o legislațiune în definitiv secundară cum este aceia a brevetelor de invențiune, epoca de tranzițiune ar fi dăunătoare și din alt punct de vedere, urmând a se concilia introducerea noului sistem cu drepturi câștigate fără o prealabilă examinare, ceiace echivalează cu a să vedea funcționând, cel puțin pentru un timp, în o singură legislațiune, ambele sisteme.

Eată pentru ce ne măgulim a crede că cititorii pe cari îi interesează cestiunile de legislațiune comparată nu vor lua în nume de rău, dacă în aceste studii am căutat pilda în experiențele realizate de alte legislațiuni.

În ce privește în genere legislațiunea industrială, cea englezească poate servi adesea de povățuitoare.

Legiuitorul englez procedează mult mai metodic în reformele sale. În principiu și în toate ramurile activității sale legislative, el săvârșește reformele sale *la timp*, așa că inovațiunile numeroase pe cari această activitate le introduce, nu poartă ca în alte țări, stigmatul unei improvizațiuni forțate prin accidente sociale. Ele, din potrivă sunt pregătite, nu de evenimente, ci de legiuitor, care preîntâmpină și previne prin progresul lui treptat, zdruncinăturile violente și primejdioase ale așezămintelor tradiționale ale veacurilor.

În al doilea rând, tocmai fiindcă reformele să realizează la timpul lor cu acest spirit progresiv și prevăzător, ele investesc un caracter tranzițional, care corespunde direct tuturilor trebuințelor epocii în care au fost desăvârșite.

Jurisprudența apoi la rândul ei, păstrând tradițiunile cele mai vechi, dă soliditate reformei legislative, legând prin o aceeaș păzită rânduială prezentul cu trecutul.

Acest spirit al legislațiunei engleze, îl găsim în materie de brevete.

Reforma lui Iacob I dela 1623, care cea dântâi stabilește drepturile de autor și de inventator desrobind invențiunile de monopolurile arbitrare ale evului mediu, durează din veacul al XVII

(*) A se vedea *Curierul Judiciar* No 56, 59, 61, 65, 78 și 80 din 1907.

până în epoca noastră, fiind treptat complectată cu două acte noi, dar în acelaș timp, continuând să formeze baza legislațiunei patentelor.

Așa fiind, cu toate că în Anglita industria și comerțul au fost obiectul în totdeauna a unei reale sollicitudini din partea guvernelor și a parlamentului, în ce privește această materie totuș acel statut pomenit mai sus, a continuat mult timp, două veacuri, a servi ca punct de plecare legiuitorului, până ce opiniunea generală a hotărât, ca și această parte a dreptului englez să fie preschimbată¹⁾.

În acest atât de lung interval, legislațiunea engleză n'a încetat un singur moment, să aibă ca temelie, principiul liberei patentări.

Încă dela 1900, o importantă comunicațiune a d-lui W. Lloyd Wise asupra anchetei deschise de «Board of Trade» în Anglita cu privire la examinarea prealabilă a fost înaintată Congresului asociațiunei internaționale ținut la Paris, iscălită de 18 personalități marcante în lumea politică și industrială a acelei țări.

Ea propunea ce e dreptul în mod foarte modest, oarecare măsuri în favoarea anteriorității²⁾.

Această reformă, s'a găsit realizată foarte moderat, prin legiuirea care poartă data de 18 Decembrie 1902.

Art. 1 din mai suszisa lege, atribuie în adevăr unui așa numit «*examiner*», funcționar al oficiului de brevete (*Patent office*), dreptul de a examina anterioritatea printr-o cercetare oficială.

Când vreo cerere de brevet va fi fost făcută, zice acest articol, și când o descrițiune (*specification*) definitivă va fi fost depusă de petiționar, *Examinatorul* va trebui să facă îndată cercetări, în plus de investigațiunile ce îi sunt prescrise de legea dela 1883 «ca lege principală»³⁾, în scop de a ști dacă invențiunea revendicată, a mai fost în tot sau în parte, revendicată sau descrisă în vreo altă descrițiune (*specification*) oarecare, alta decât o descrițiune provizorie, neurmă de una definitivă, publicată anterior cererei pendente și depusă ea însăș cu o cerere de brevet făcută în Regatul-Unit în intervalul de cincizeci de ani anteriori cererei pendente.

Eată dar cel dântăi și cel mai important pas al legiuitorului englez, spre sistemul examinării.

Art. 2 al legii din 1902, regulează cestiunea anteriorităților uitate⁴⁾, iar art. 3 conferă autorității judiciare dreptul a conceda licențe de exploatare terțiilor cari ar face asemenea cereri, atunci când

brevetatul nu exploatează în mod suficient, în interiorul Regatului-Unit brevetul său.

Această parte a legiuirii, e pusă în aplicare imediat și să aplică de plin drept, chiar și brevetelor anterioare, pe când art. 1, care consacră examinarea, nu a devenit imediat aplicabil dela data legii, ci pe baza unui regulament a cărui redactare e încredințată Ministerului de Comerț (*Board of Trade*).

Lucru interesant este că ceiace a determinat mișcarea opiniunei publice pentru reforma legii fundamentale dela 1883, a fost în principal costul ruinos al proceselor, în materie de brevete.

Ele atingeau cifra de mai multe sute de mii lei. Teama de procese în contrafacere, sau în procese de nulitate a brevetelor, ne spune d-l Decugis, devenise în Anglita, o serioasă piedică la desvoltarea industriilor nuoi.

S'ar fi putut, este adevărat, simplifica sau ușura mecanismul judiciar existent, spre a face justițabililor accesul tribunalelor mai facil, însă o reformă de acest fel, adaugă d-sa, ar fi întâmpinat rezistențe aproape insurmontabile. Legiuitorul englez, credincios și în aceasta pornirilor sale obișnuite, a preferat să nu se atingă de «ruagele vechi» mulțumindu-se a crea altele pe de lături, al căror scop este a diminua cât mai posibil, ocaziunile de a face să funcționeze mecanismul vechi.

Examinarea parțială pe care astfel o introduce, mult mai liberală și mai puțin riguroasă ca aceia în vigoare în Germania sau în Statele-Unite, e limitată astfel la cercetarea unei singure categorii de anteriorități, anume a celor ce ar putea să rezulte din brevetele engleze anterioare, având vechime mai mică de 50 ani. Examinarea nu are loc nici asupra anteriorităților străine nici asupra acelor ce ar rezulta numai din publicațiuni științifice sau din exploatațiuni neocrotite de brevete.

Dacă prin examinare să revelează că invențiunea a mai fost revendicată sau relatată în o anume descrițiune (*specification*), petiționarul este informat de examiner, spre a putea *dacă găsește de cuvânt*, să-și modifice descrițiunea, în termenul ce i se va arăta.

Descrițiunea sa, astfel corectată, va fi din nou examinată în acelaș mod.

Însă aceasta este o simplă facultate, de care inventatorul e în drept să uzeze sau nu. Dacă refuză să modifice textul brevetului său, sau dacă nu aduce decât modificări socotite insuficiente de administrațiune, aceasta are facultatea, la rândul ei dacă o va crede oportun, a menționa anterioritățile chiar pe brevet, spre a le face cunoscute publicului.

Brevetatul poate de altminteri să facă apel con-

¹⁾ A. Laya, Dr. Anglais, I, pag. 338 ur.

²⁾ Ann, I, cit., pag. 70—71.

³⁾ A se vedea această lege în An. Soc de legisl. comp. pe 1883, pag. 87.

⁴⁾ A. Laya, I, cit.

tra deciziunii *Patent-officiului* dinaintea unui *oficer al legii* (*Law officer*), magistrat special.

Oricare ar fi soluțiunea ce are să intervină, brevetul trebuie să fie liberat, cu sau fără mențiunea anteriorităților. Bine înțeles apoi, că în nici un caz cercetările *Patent-officiului*, nu implică răspunderea lui sau a funcționarilor săi.

Pe de altă parte, validitatea brevetelor liberate fără mențiunea anteriorității, nu e garantată, și tribunalele ca instanțe judiciare, nu sunt în nimic legate de apreciațiunile *Patent-officiului*. Prin urmare, în caz de proces, tribunalele judecătorești pot să nu ție nici o socoteală de ele, să îndepărteze toate anterioritățile semnalate sau, din contră, să admită altele scăpate investigațiunilor *Patent-officiului*.

Art. 3 e relativ la concesiunea licențelor obligatorii, în scopul de a favoriza exploatarea brevetelor pe teritoriul Regatului. Oricine dovedește că exploatarea unui brevet de către brevetatul lui, nu dă satisfacțiune «*trebuințelor legitime ale publicului*» poate obține prin comitetul judiciar dela consiliul privat, concesiunea din oficiu a unei licențe.

Această dispozițiune nu este nouă, ci modifică numai legislațiunea din 1883, după care autoritatea competentă a acorda aceste licențe era Ministerul de Comerț (*Board of Trade*). După noul text de lege, «*trebuințele legitime ale publicului*» nu sunt considerate a fi fost satisfăcute, dacă în lipsa unei exploatațiuni serioase în Regat, industria națională va fi suferit vreun prejudiciu, sau dacă producțiunea articolului brevetat nu a corespuns în mod suficient cu trebuințele.

Legea de care ne ocupăm intră astfel în ciclul legilor protecționiste care caracterizează noul curent al legislațiunilor, căutând să impiedice pe de o parte, ca obiectele să fie fabricate în străinătate și importate în Regatul-Unit, iar pe de altă parte, aducând prin introducerea unui sistem foarte mitigiat și restrâns de examinare, un prestigiu moral mai mare, brevetelor naționale¹⁾.

(Va urma).

GR. V. MANIU

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S.-U.

Audiența de la 27 Martie 1908

Președenția D-lui N. MANDREA, Președinte

N. V. Pleșoianu ș. a. cu I. Peruianu

Contestație. — Act de procedură nul. — Dacă este admisibilă, la Curtea de casație, contestația prin care se cere anularea unei citații și în consecință a deciziei întemeiată pe acea citație. — (Art. 74 și 735 al. II Pr. civilă).

Art. 735 al. II Pr. civ. se aplică atât la Trib. și la Curtea de apel, cât și la Curtea de casație, unde în

deosebi se poate recurge spre a se anula actele de procedură contrarii legii și prin consecință hotărârile întemeiate pe asemenea acte. Prin urmare, este admisibilă contestația făcută la Curtea de casație, prin care se cere retractarea unei decizii dată de acea instanță, când se constată că procesul-verbal de predarea citații, pentru termenul când s'a pronunțat acea decizie, este nul pentru nerespectarea formalităților prescrise de art. 74 Pr. civ. și când, hotărârea fiind dată într-o materie în care nu există dreptul de opoziție, contestatorul nici nu ar mai avea altă cale să ceară nulitatea acelei citații.

Deciziunea 2/908. — Respins incidentul ridicat de intimatul I. Peruianu, pentru neadmisibilitatea recursului și admisă contestația recurentului Pleșoianu declarându-se recursul numitului admisibil făcut contra deciziei Curții de apel Craiova, s. II, No. 121/905.

Curtea,

Ascultând pe d-l advocat N. A. Papadat asupra incidentului de neadmisibilitatea cererei recurentului intitulată contestație-opoziție, trimis în judecata secțiunilor-unite.

Pe d-l advocat C. Dissescu care cere admiterea cererei întrucât a fost judecată fără a fi citat și declararea admisibilității recursului;

Deliberând,

Asupra incidentului ridicat de intimat relativ la inadmisibilitatea cererei intitulată «contestație-opoziție» introdusă de V. Pleșoianu azi decedat, și reprezentat prin moștenitorii săi;

Având în vedere că prin acea cerere V. Pleșoianu conchide la anularea deciziunii pronunțată de secția II-a acestei Curți pe motiv că, după cum se constată din lucrările aflate în dosar, procedura pentru termenul de zece Ianuarie, nu a fost îndeplinită în privința lui;

Considerând că, conform art. 735 al. II din procedura civilă, un act de procedură se declară nul, dacă călcarea formei a pricinuit părții care o invoacă o vătămare, care nu se poate îndrepta decât anulându-se actul; Că aceasta se poate cere atât la trib. cât și la Curtea de apel și Curtea de casație, în cât privesc actele de procedură săvârșite înaintea lor;

Că și la Curtea de casație, în deosebi se poate recurge spre a se anula actele de procedură și a se anula prin consecință hotărârile întemeiate pe acte care sunt contrarii legii;

Considerând că în speță se constată că V. Pleșoianu, făcând recurs în contra deciziunii Curții de apel Craiova secția II-a No. 121/905, secțiunea a II-a acestei Curți a fixat termenul de 10 Ianuarie 1906, agentul portăreilor Curții însărcinat cu înmânarea citațiunii recurentului pentru termenul sus arătat prezentându-se la domiciliul d-lui advocat C. Dissescu, și d-sa nevoind a primi citațiunea pentru recurent și a subscrie dovada, agentul a încheiat un proces-verbal care este nedat, fără să arate în acel proces-verbal ce a făcut cu citațiunea recurentului în urma refuzului d-lui Dissescu de a o primi și fără ca la această operațiune să fie însoțit de comisarul sau subcomisarul respectiv, după cum preținde art. 74 pr. civilă;

Considerând că astfel fiind și întrucât V. Pleșoianu reprezentat prin moștenitorii săi numai are altă cale deschisă a cere nulitatea citațiunii pentru termenul de zece Ianuarie 1906 când, fără a fi chemat și fără să cunoască termenul i s'a respins recursul ca nesustținut de oarece, hotărârea supusă recursului este dată asupra unei contestațiuni, unde nu există dreptul de opoziție, contestațiunea făcută înaintea secțiunii a II-a a acestei Curți este admisibilă, și prin urmare incidentul are a fi respins;

Pentru aceste motive, Curtea, respinge incidentul și în consecință admite contestația, etc.

¹⁾ H. Decugis, în An. de legisl. étr. dela Soci. de législ. comp. pe 1902, pg. 33.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. I

Audiența dela 18 Decembrie 1907

Președenția D-lui R. N. OPREANU, Consilier

Eforia Spitalelor Civile București cu I. B. Grueff

Hotărnicie. — Pretenția unei părți de a i se atribui ei o porțiune de teren, pe care inginerul hotarnic o atribuisese părții care ceruse hotărnicia. — Contestație la confirmarea hotărniciei. — Acțiune în revendicare. — Cum trebuie să fie posesia părții care ceruse hotărnicia, spre a fi nevoie de intentarea unei acțiuni în revendicare. — (Art. 19 din regulamentul de hotărnicii).

In materie de hotărnicie, partea care pretinde să i se atribue ei o porțiune de teren, pe care inginerul hotarnic o atribuisese aceleia care ceruse hotărnicia, nu are nevoie pentru a obține acest lucru să intențeze o acțiune în revendicare, cum prevede art. 19 din regulamentul de hotărnicii, de cât atunci când se stabilește că acela care a cerut hotărnicia a exercitat asupra terenului în discuție o posesie animo domini, în condițiile legii, iar nu și atunci când a existat numai niște încercări de uzurpare sau niște turburări de posesie.

Deciziunea 437/907. — Respins recursul făcut de Eforia Spitalelor Civile din București contra deciziunii Curței de Apel București s. II No. 25/905, dată în proces cu I. B. Grueff.

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat Broșteanu, în dezvoltarea motivelor de casare;

Pe d-l avocat Gr. Duca, în combateri;

Deliberând,

Asupra motivului I de casare:

«Violară art. 19 din regulamentul de hotărnicie, de și prin cartea de hotărnicie și plan se constată că inginerul hotarnic ia din posesia Eforiei o porțiune de teren cu care pretinde că a fost încălcat d-l Eftimiu, autorul intimatului, totuși Curtea confirmă planul și hotărnicia inginerului atribuind acea porțiune d-lui Eftimiu fără să fi fost intentată de d-sa o acțiune în revendicare contra Eforiei, pentru acest teren, violând astfel dispozițiunile sus menționatului text de regulament.»

Având în vedere decizia supusă recursului prin care s'a respins contestația făcută de recurenta Eforie la depunerea hotărniciei moșiei Dudești, proprietatea intimatului Grueff, prin care contestațiune Eforia pretindea că terenul de vre-o 27 pogoane, pe care inginerul hotarnic le atribuisese lui Grueff, să se dea Eforiei, de oarece le stăpânește din vechime;

Considerând că Curtea de apel întemeindu-se pe depunerile martorilor, stabilește că Eforia nu a exercitat o posesiune animo domini asupra terenului în discuțiune, ci a făcut numai niște încercări de uzurpare, niște tulburări de posesie;

Considerând că, în asemenea caz nu poate fi vorba de aplicarea art. 19 din reg. de hotărnicii, și prin urmare de necesitatea vreunei acțiuni și revendicarea acelui teren, de oarece o asemenea acțiune nu este necesară decât atunci când se stabilește o posesiune în condițiunile legii, ceiace nu e cazul în speță;

Că, Curtea de apel hotărând astfel, nu a violat întru nimic art. 19 din regulamentul de hotărnicii, ci din contră a făcut o bună aplicare a acestui text de lege;

Asupra motivului II de casare:

«Exces de putere, eroare gravă de fapt și denaturare de acte. În adevăr la obiecțiunile părți adverse că nu se constată că Eforia ar stăpâni acest teren pe lângă dovada făcută de noi cu acte și martori am invocat textul categoric al cărții și planului de hotărnicie al inginerului Brătianu

prin care se constata că Eforia posedă acest teren, obligând D-sa pe Eforie să restituie D-lui Eftimiu, bazându-se pentru aceasta, inginerul pe o veche hotărnicie a lui Moscu din 1844 confirmată prin sentința Tribunalului Ilfov, s. I, cu No. 39/45.

«Curtea pentru a respinge modul nostru de a vedea și a înlătura dovezile făcute de noi cu un vădit exces de putere denaturând atât depozițiunile categorice ale martorilor cât și Cartea de hotărnicie și planul lucrate de inginerul Brătianu, invocate de ambele părți, ajunge la concluzia că Eforia nu ar fi dovedit posesiunea terenului în litigiu în momentul facerii hotărniciei».

Considerând că acest motiv să referă la aprecierea depunerilor martorilor și la interpretarea cărții și planului de hotărnicie;

Considerând că, în această privință instanța de fond este suverană și decizia sa nu este supusă censurii Curței de casație;

Asupra motivului III de casare:

«Îndoit exces de putere am cerut onor Curții să ne admită proba cu martori pentru a dovedi : 1) posesia de 30 de ani asupra terenului și deci dobândirea lui prin prescripție; 2) schimbarea în fapt a hotarului, cursul apei Colentina arătat de inginerul Moscu la 1844 ca hotar despărțitor.

«Prin aceasta a comis un exces de putere de oarece prescripțiunea fiind un mod de a dobândi proprietatea asupra unui lucru prin posesie, și posesia fiind o cestiune de fapt care se poate dovedi cu martori, Curtea respingând această cerere a pus pe Eforie în imposibilitate de a se apăra, Curtea comitând și al doilea exces de putere respingând martorii ceruți de Eforie pentru stabilirea schimbării hotarului arătat mai sus».

Considerând că, în această privință, instanța de fond motivează, că proba cu martori cerută de Eforie este inutilă, de oarece, și-a făcut convingerea din depozițiunile martorilor ascultați înainte, cum și din actele ce s'a administrat înaintea sa;

Considerând că instanța de fond este suverană să aprecieze oportunitatea dovezii cu martori, cu condițiune, ca să motiveze pentru ce o respinge, ceiace Curtea de apel a făcut în speță;

Asupra motivului IV de casare:

«Exces de putere, în adevăr, după cum se constată atât din concluziunile scrise atașate la dosar cât și din practica deciziei am cerut și Curtea a luat act, că dacă onor Curte ar găsi că incidentul ridicat de Eforie nu e întemeiat, să dispue discutarea în fond a hotărniciei.

«Curtea cu toate că constată că părțile nu a pus concluzii în fond ceace se constată și prin cele două opinii separate care asemenea nu discută de cât tot numai incidentul, totuși fără a pune în discuțiune fondul procesului, confirmă hotărnicia și planul inginerului Brătianu depuse de partea adversă».

Considerând că acest motiv este neexact în fapt, de oarece din întreaga deciziune a Curții de apel, cât și mai ales din ultimul considerant, se constată că părțile au discutat fondul afacerii; că, în adevăr, prin ultimul considerant, Curtea de apel motivează că, nefiind determinante în cauză mijloacele invocate de Eforie, și că alte mijloce nemi invocându-se în dovedirea liniei despărțitoare, urmează că planul și cartea de hotărnicie să fie confirmate;

Pentru aceste motive, Curtea respinge, etc.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI, S. II

Audiența dela 10 Ianuarie 1908

Președenția D-lui I. E. DOBRESKU, Președinte

Ion Mihulea cu Regia monop. Statului ș. a.

Deciziunea civilă No. 22

Daune. — Daune isvorâte din neexecutarea unui contract. — Dreptul judecătorului să recurgă din oficiu la toate mijloacele de probă, fără însă a avea dreptul ca

din oficiu să pronunțe o condamnare pe o cauză ce nu i s'a cerut. — Cerere nouă. — Dacă se poate face direct în apel. — (Art. 95 și 327 proc. civilă).

1. Art. 95 proc. civilă, dă drept judecătorului să recurgă din oficiu la toate mijloacele de probă, prin care să se lumineze procesul spre a se putea ajunge la descoperirea adevărului, ca soluția dată de judecată să fie dreaptă, fără însă ca prin acest articol să se dea voie tribunalului ca din oficiu să pronunțe o condamnare pe o cauză ce nu i s'a cerut de nici o parte.

2. O cerere nouă care n'a fost propusă înaintea primei instanțe și desbătută de părți, nu se poate face pentru prima oară în apel conform art. 327 proc. civilă.

S'a ascultat din partea apelantului I. Mihalcea d-nii avocați N. R. Căpităneanu, Delavrancea și Mitescu, iar din partea Regiei și Statului d-nii avocați Marinescu și Dobrescu;

Curtea,

Având în vedere concluziunile orale și scrise ale părților cum și actele invocate;

Având în vedere că în discuțiune este acțiunea pornită de Mihalcea Vrânceanu în potriiva Ministerului de Justiție și Finanțe și Regiei Monopolurilor Statului, prin care acțiune astfel cum a fost formulată prin petițiunea de acționare și susținută înaintea primei instanțe, reclamantul tinde ca cu ajutorul și contradictoriu cu Ministerul de Justiție să fie obligați Ministerul de Finanțe și Regia Monopolurilor Statului să-i respecte contractul intervenit între d-sa și Ministerul de Justiție și autentificat la No. 11967/99 de trib. Ilfov secția de notariat, completat prin actul de transacție autentificat la No. 4912/906 de aceeași autoritate și deciziunea Curței de apel din București s. I No. 151/906 și în consecință să-i lase posesia și libera exploatare a dreptului de vânzare de timbre și tutun în Palatul Justiției din București și tot de odată să fie condamnată Regia Monopolurilor Statului să-i plătească câte 1000 lei pe fiecare zi dela 13 August 1907, data turburării posesiei și dreptului său și până la restabilirea sa în acest drept iar în subsidiar în caz de neexecutare, să-i plătească 200.000 lei daune interese;

Având în vedere considerantele tribunalului prin care se stabilește, pe de o parte, că nu există nici un raport juridic între reclamantul Mihalcea și Ministerul de Finanțe și Regia Monopolurilor Statului, isvorâte din contractul încheiat de dânsul cu Ministerul de Justiție și menționat mai sus, contract având de obiect închirierea bufetelor și a chioșcului din Palatul Justiției, cu alte cuvinte că la alcătuirea acestui contract nici Ministerul de Finanțe, nici Regia Monopolurilor Statului n'au luat parte, iar pe de altă parte că Ministerul de Justiție nu i se poate imputa nici o vină, că reclamantul Mihalcea a fost oprit de a vinde timbre, tutun etc., în chioșc pe temeiul căror considerante, tribunalul respinge acțiunea reclamantului, așa cum a formulat-o în scris și oral înaintea tribunalului;

Având în vedere, că pe aceste considerante, Curtea, găsindu-le juste și întemeiate în fapt și în drept și le însușește adoptându-le în totul;

Având în vedere că tribunalul spre a ajunge să condamne pe Regia Monopolurilor Statului la 15.000 lei daune către Mihalcea se întemează pe abuzul de drept săvârșit de Regia Monopolurilor Statului, prin faptul că într'un mod brusc și nejustificat a ridicat lui Mihalcea dreptul de a mai debita timbre, tutun etc., în chioșc, oprindu-l de fapt de a mai face vre-o vânzare de asemenea lucruri;

Având în vedere că, fără a cerceta și vedea dacă Re-

gia Monopolurilor Statului, cu drept sau fără drept, a oprit pe Mihalcea de a vinde în chioșc timbre, tutun etc., cu alte cuvinte dacă a comis sau nu un abuz de drept, cestiunea ce se pune a priori de Regie în cercetarea Curței este de a se ști dacă reclamantul Mihalcea a făcut o asemenea cerere înaintea tribunalului având de cauză abuzul de drept comis de Regie;

Având în vedere că Regia susține că reclamantul Mihalcea nici prin acțiunea scrisă, nici oral n'a făcut tribunalului o asemenea cerere, întemeiată pe abuzul de drept din partea Regiei, și în apel, potrivit art. 327 pr. civilă nu o mai poate face, fiind o cerere nouă;

Având în vedere că din cuprinsul acțiunii, din debaterile și concluziunile depuse înaintea tribunalului, nu rezultă alt ceva decât că reclamantul a cerut să i se respecte contractul intervenit între dânsul și Ministerul de Justiție, contract menționat mai sus și să i se lase liberă vânzarea de tutun, timbre etc., în Palatul de Justiție, și în caz contrariu, și în mod solidar să fie obligați a-i plăti 200.000 lei daune interese, bazate pe neexecutarea contractului, adică daune contractuale, iar nici de cum n'a cerut daune având de cauză abuzul de drept săvârșit de Regie față de reclamant; că aceasta constituind o cerere deosebită, cu o cauză deosebită de cererea coprinsă în acțiune, care are altă cauză, tribunalul nu putea să o pipăie din oficiu, fără ca reclamantul să-i fi făcut o asemenea cerere;

Că, tribunalul întemeind condamnarea Regiei la 15000 lei daune către Mihalcea pe o cerere pe care reclamantul nu i-a făcut-o și care n'a fost cercetată contradictoriu de părțile legate în proces, a depășit însușirile ce i le dă legea, care-i reglementează competența;

Având în vedere că reclamantul Mihalcea prin avocații săi obiectează că art. 95 pr. civilă îndrituiește pe tribunal să facă din oficiu aceea ce a făcut, și de altminterlea această cerere o pot face și în apel;

Având în vedere că menționatul articol dă drept judecătorului să recurgă din oficiu la toate mijloacele de probă, prin care să se lumineze procesul spre a se putea ajunge la descoperirea adevărului ca soluția dată de judecată să fie dreaptă, fără ca prin acest articol, să se dea voie tribunalului ca din oficiu să pronunțe o condamnare pe o cauză ce nu i s'a cerut de nici o parte;

Că de asemenea această cerere de a fi condamnată Regia fiindcă a comis abuz de drept, constituind o cerere nouă, care n'a fost propusă înaintea primei instanțe și desbătută de părți, nu se poate face pentru prima oară în apel conform art. 327 pr. civilă;

Că dar, din aceste puncte de vedere, apelul Regiei este întemeiat și prin urmare urmează să se admită și a se apăra de plata celor 15000 lei, la care a fost condamnată prin sentința tribunalului;

Pentru aceste motive. Curtea respinge apelul și acțiunea lui Mihalcea, admite apelul Regiei, etc.

(ss) I. E. Dobrescu, Em. Anastasiu, G. Buzdugan, St. Mladoveanu, N. Procopescu

p. Grefier (s) Al Gânțoiu

TRIBUNALUL ILFOV, SECȚIA III

Audiența dela 18 Martie 1908

Președenția D-lui P. HAGIOPOL, Președinte

Ana Bucur cu N. N. Gheorghiu

Sentința civilă No. 178

Constructor de bună credință. — Soț construind pe terenul imobilului dotal. — Contract de mandat. — Obligațiunea soției de a înapoea soțului cheltuelile făcute cu construcțiunea.

Experți. — Dreptul instanțelor judecătorești de a se depărta de avizul experților când găsesc că aprecierile lor sunt exagerate.

Dreptul de retențiune.— Când există asemenea drept, și în ce condițiuni se exercită. — (Art. 494 C. civil).

Art. 494 C. civil prevede cazul construcțiunilor făcute de posesorul de bună sau de rea credință, cu materialurile lui, în necunoștința proprietarului terenului și nu are altă întindere de aplicațiune. El nu statuează asupra construcțiunilor ce s'au făcut cu știrea și autorizațiunea proprietarului terenului, cum de asemenea nu se aplică acelor persoane cari construiesc pe terenul altuia și lasă în afară de prevederile ei pe reprezentanții proprietarilor mandatar sau negotiorum gestor. Ei, în adevăr, întreprind lucrările, nu pentru comptul lor, ceea ce presupune art. 494 C. civil, ci pe comptul altuia, în interesul proprietarului fondului. În asemenea cazuri, intervenind presupuse contracte tacite, raporturile lor sunt regulate pe baza principiilor dela mandat sau dela gestiune de afaceri.

Astfel, construcțiunile făcute de soț pe terenul dotal, în timpul căsătoriei, în văzul soției sale, și profitând și dânsa de valoarea lor, este cert că ele sunt făcute cu consimțământul soției, în calitate de mandatar al ei, așa că conform principiului din art. 1547 C. civil, mandanta adică soția, e datoare să despăgubească pe soț de sumele de bani și spesele făcute pentru acea construcțiune.

2. Deși autoritățile judecătorești au plenitudinea jurisdicțiunii, ele sunt autorizate, pentru mai multă lumină, a cere părerea persoanelor speciale, dar sunt în drept a se depărta dela avizul lor, când găsesc că aprecierile lor sunt exagerate.

3. Dreptul de retențiune conferă creditorului un veritabil privilegiu; că privilegiile nu pot fi stabilite decât prin lege și sunt de drept strict neputând fi întinse în afară de cazurile prevăzute în lege.

Prin urmare, dreptul de retențiune, presupunând posesia imobilului, un asemenea drept de retenție nu se poate exercita asupra unui imobil ce nu se găsește în posesia celui ce ar avea acest drept.

Tribunalul,

Asupra acțiunii reconvenționale a d-lui N. N. Gheorghiu, făcută prin petiția prezentată în instanță în ziua de 25 Octombrie 1907, prin care cere: ca d-na Ana Bucur Gheorghe să fie obligată a-i plăti suma de 13202 lei, valoarea îmbunătățirilor și construcțiunilor noi ce a făcut în timpul căsătoriei la proprietatea dotală din soseaua Basarab No. 28 din București și a-i încuviința dreptul ca până la achitarea acestei sumi să dețină imobilul dotal, plus cheltuelile de judecată lăsate la suverana apreciere a autorităților judecătorești;

Având în vedere că din desbaterile orale urmate în instanță, actele prezentate, cum și din concluziunile scrise depuse de părți se constată că: Ana Gheorghe Bucur cu ocazia trecerii sale în căsătorie cu N. N. Gheorghiu i-a constituit ca dotă soțului său, prin actul autentificat de tribunalul Ilfov secția de notariat sub No.

734/92, imobilul din soseaua Basarab No. 28 din București; că soțul N. N. Gheorghiu în timpul căsătoriei a făcut îmbunătățiri imobilului prin cumpărătura unei parcele de teren de alături de imobilul dotal și prin construcțiunile ce le-au ridicat asupra lui; că această căsătorie desfășurându-se prin sentința de divorț a tribunalului Ilfov s. 4-a cu 81/906, d-na Ana Bucur Gheorghe a intentat acțiune contra fostului său soț pentru restituirea imobilului dotal, cu care ocaziune reclamantul N. N. Gheorghiu a făcut acțiune reconvențională pentru plata îmbunătățirilor făcute. Tribunalul prin sentința cu No. 719/907 a disjuns aceste acțiuni, a reținut acțiunea de restituire de zestre condamnând pe soț a delăsa imobil dotal și a dispus ca acțiunea reconvențională care face obiectul acestui proces să judece separat. Acestea sunt faptele procesului;

Având în vedere că reclamantul N. N. Gheorghiu, prin d-l av. G. Petrescu, își sprijină cererea pe actul de vânzare autentificat și transcris de tribunalul Ilfov, secția notariat la No. 1592/95, pe actul de autorizație de construcție cu No. 475/95, cum și pe actul de expertiză dressat de d-l inginer Vasile Rusu și susține că, conform art. 494 C. c. și pe baza principiului «că nimeni nu se poate îmbogăți în paguba altuia» întrucât din aceste acte se constată că a făcut îmbunătățiri imobilului dotal și este de bună credință, urmează a fi obligată d-na Ana Gheorghe Bucur să-l despăgubească de valoarea lor în sumă de 13155 lei;

Având în vedere că Ana Gheorghe Bucur, prin d-l av. N. Florian, se opune la această cerere și susține că deși este adevărat că d-l N. N. Gheorghiu a făcut construcțiuni noi asupra imobilului dotal și că conform dispozițiunilor art. 494 C. civ. dacă clădirile sunt făcute de bună credință proprietarul nu va putea cere ridicarea sus ziselor clădiri, dar întrucât imobilul asupra căruia a făcut aceste construcțiuni era dotal, sciind că nu e proprietatea sa, este posesor de rea credință și în atare condiții nu este în drept a cere valoarea, plus valoarea fondului, ci numai a-i ridica materialurile, mai ales că nu-i sunt de utilitate;

Având în vedere că dispozițiunile art. 494 C. civ. prevede cazul construcțiunilor făcute de posesorul de bună sau de rea credință, cu materialurile lui în necunoștința proprietarului terenului și nu are altă întindere de aplicațiune. Nu statuează asupra construcțiunilor ce s'au făcut cu știrea și autorizațiunea proprietarului terenului, cum de asemenea nu se aplică tutulor persoanelor care construiesc pe terenul altuia și lasă în afară de prevederile ei pe reprezentanții proprietarilor, mandatar sau negotiorum gestor. Ei într'adevăr întreprind lucrările, nu pentru comptul lor, ceea ce presupune art. 494 C. civ. ci în comptul altuia, în interesul proprietarului fondului; În asemenea cazuri, intervenind presupuse contracte tacite, raporturile lor sunt regulate pe baza principiilor dela contractul de mandat sau de gestiune de afaceri. (Vezi Droit Civil Baudry-Lacantinerie, Des biens. Tom. V, pag. 252, § 372, 373);

Având în vedere că dacă acesta este principiul și întrucât este constant că d-l N. N. Gheorghiu a făcut aceste construcțiuni asupra imobilului dotal în timpul căsătoriei, în văzul soției sale și profitând și dânsa de valoarea lor, este cert că le-a făcut cu al său consimțământ, în calitate de mandatar al ei și că urmează a se aplica acestei cereri dispozițiunile legii privitoare dela contractul de mandat;

Având în vedere că după dispozițiunile art. 1547 C. civ. mandantele trebuie să despăgubească pe mandatar de sumele de bani și spesele făcute pentru îndeplinirea și executarea mandatului;

Având în vedere că din actele din dosar se constată, de altfel nici nu se contestă, că d-l N. N. Gheorghiu a făcut adăogire și construcțiuni imobilului dotal; Că tribunalul prin jurnalul cu No. 213/908 pentru a ști valoarea acestor construcțiuni a ordonat a se face o expertiză la fața locului; Că din actul de expertiză, făcut

de d-l inginer expert D. Rusu, se constată că valoarea lor este în sumă de 11155 lei 35 bani ;

Având în vedere că deși autoritățile judecătorești au plenitudinea jurisdicțiunii, ele sunt autorizate, pentru mai multă lumină, a cere părerea persoanelor speciale, dar sunt în drept a se depărta dela avizul lor când găsește că aprecierile lor sunt exagerate ; Că în speță tribunalul apreciază că evaluarea acestor construcțiuni, făcută prin acest act de expertiză, este exagerată și urmează a o reduce la suma de șapte mii lei ;

Că dar, așa fiind, această cerere, pentru această sumă este fondată și cată a fi admisă ;

In ce privește dreptul de retenție :

Având în vedere că dreptul de retenție conferă creditorului un veritabil privilegiu ; Că privilegiile sunt stabilite, că nu pot fi stabilite decât prin lege și sunt de drept strict și de strânsă interpretare ; Că dacă aceasta este natura privilegiului, nu poate fi întins, oricari ar fi considerațiunile de equitate prin analogie, în afară de cazurile prevăzute de lege. Trebuie o dispoziție formală de lege să-l încuviințeze și în lipsa unei asemenea dispozițiuni nu poate subsista. (Vezi Droit Civil. Baudry-Lacantinerie, Des biens, Tom. V, pag. 248, § 367) ;

Având în vedere, chiar dacă am presupune, că în principiu dreptul de retențiune s'ar putea acorda în asemenea materie, încă acest drept nu poate fi încuviințat, căci dreptul de retențiune presupune a avea posesiunea imobilului asupra cărora urmează a se executa, ceiace în speță nu este posibil de a avea aplicațiune, întrucât prin efectul declarativ al sentinței tribunalului de restituire din momentul intențării acțiunii, imobilul dotat a încetat de a mai fi în posesiunea sa ;

Că dar, așa fiind, fie din această privință, fie din cealaltă, această cerere este nefondată și urmează a fi respinsă ;

Pentru aceste motive, redactate de d-l Președinte, tribunalul admite, etc.

(ss) P. Hagiopol, N. Steriadi

p. Grețier (s) Mihăescu

O INCERCARE DE CRITICĂ

Excelenta revistă din Iași, *Viața Românească*, ne face în ultimul său număr, deși cam târziu, cinstea de a se ocupa de lucrarea noastră: **Ideia socialistă și Karl Max**, apărută în Septembrie trecut. Trebuie însă să mărturisim că recenzia semnată cu inițialele O. B., cu toți termenii săi lapidari, este din cale afară de sumară, căci din 31 rânduri severul critic consacră cărții noastre numai 19 și în 19 rânduri, cu o adevărată măiestrie de prestidigitator, o analizează, o judecă și o condamnă. «Cadrul lucrării este îngust și comun, apoi atitudinea autorului față de doctrina expusă este subiectivă iar cunoștințele îi sunt superficiale și lipsite de adâncime. În schimb, criticele indreptate în potriva marxismului și a colectivismului reproduc cu fidelitate tot arsenalul de argumente ale economiștilor liberali francezi...». Astfel se exprimă d-l O. B. cu acel gest obosit inherent marilor personaje, când vorbesc de cei mici și *aceasta* este recenzia excelentei reviste *Viața Românească*. Mărturisim că ne așteptam la ceva mai mult și mai ales la ceva mai bine. O lucrare de științe sociale de întin-

derea și însemnătatea celei de față—cel puțin așa o judecăm noi — merita să fie scoasă din mulțimea volumașelor de *Poezii* ori de *Schițe și Nuvele* și deci, lăsând la o parte măgulitoarea atențiune ce criticii revistelor noastre se cred datori să le-o acorde, să fie examinată cu mai multă seriozitate. Și încă vorbim în ipoteza cea mai favorabilă pretinsului critic, adică îl considerăm că ar fi competent să o facă.

Noi, Românii,—și aceasta este o constatare ce se impune sârmanilor autori din cauza severității redutabile a criticilor—avem o concepție particulară nouă despre ceia ce trebuie să fie o critică. A critica înseamnă, în înțelesul *românesc* al cuvântului, a fi obligat să vorbești numai decât de rău, să bârfești lucrul criticat. Aceasta este o regulă generală, dela care nu fac excepție decât cazurile, când ochii tăi plac criticului, când îi ești prieten sau când l'ai îndatorat cu ceva. Atunci, ca să-ți dovedească simpatia sau recunoștința ce-ți păstrează, te preamărește și te înalță atât de sus, cum nu ai îndrăsnit nici odată să te gândești. Dar acestea sunt cazuri rari. De obicei criticul, folosindu-se de universalitatea culturii (?) sale, căci el critică cu aceiași severitate orice-i cade la îndemână: psihologie, drept, sociologie, versuri, cantilene, trofee, etc., te distruge ; în câteva rânduri, în cari începe prin a spune ce a zis Cesar, Napoleon sau Schröder în cutare ori cutare ocaziune, îți dovedește că nu știi nimic și că, prin urmare, în zadar ți-ai pierdut munca atâtor ani. Iar pentru aceasta, criticul, marele critic, de multe ori nici nu te citește, căci el care te judecă cu atâta absolutism, știe de pe copertă ce vei spune înăuntru. Aceasta este o altă virtute specială a criticului nostru, care face ca în Țara Românească fiecare cetățean să se poată revela în orice ocaziune veritabil critic.

Pentru a reveni la cazul de față, ne întrebăm dacă mai este nevoie să ne apărăm de învinovățirea de lipsă de profunzime în cunoașterea doctrinei socialiste expusă și criticată, față de superficialitatea de judecată a eminentului nostru critic ? Ar fi o apărare de prisos, pe care nimeni de altfel nu ne-ar cere-o, căci nu este de ajuns numai să afirmi că un total de cugetări nu sunt profunde, când tu însuși ai o putere mai puțin decât mediocră de a aprecia acel total de cugetări.

D-l O. B. mai afirmă cu multă seriozitate că «atitudinea autorului față de doctrina pe care o expune și o critică e departe de a fi obiectivă». De aci ar urma că, pentru ca lucrarea noastră să placă criticului, ar fi trebuit să avem «o atitudine obiectivă și o independență reală față de prejudecățile tradiției și ale mediului». Privit cu o asemenea obiectivitate, socialismul poate s'ar

fi transformat dintr'o doctrină urăcioasă într'una foarte atrăgătoare chiar pentru noi.—Serios, eminențe critic?

Ar fi fost oare cu putință să ni se întâmple aceasta nouă, care credem că cunoaștem din socialism mai mult decât cele două, trei fraze de efect ce formează capitalul intelectual al oricărui bun socialist român?

A ni se vorbi de obiectivitate atunci când în critica doctrinei în chestiune avem punctul nostru de vedere mai dinainte stabilit și bine hotărât, care este acela al tuturor nesocialiștilor, al individualiștilor — și de aceea ne și folosim de tot arsenalul de argumente al acestei școli, din care facem și noi parte—este o pretenție de o năvitate delicioasă.

Aci nu este chestiunea de una din științele zise exacte, unde adevărul este unul și nediscutat și unde criticul este în afară de orice influență, unde el privește cu răceală și în dreapta și în stânga și-și dă părerea având mereu în vedere anumite axiome, cari-i servesc ca niște jaloane conducătoare. Economia politică nu speculează asupra unor astfel de date exacte și absolute ci, din potrivă, asupra unui element foarte schimbător prin însăși natura sa, asupra faptelor oamenilor. Un singur scriitor a încercat să fie obiectiv—*Schaeffle*—, când a expus colectivismul, și nu a reușit iar dovada este că el a fost acuzat de socialism (criticul nostru încă ignorează că *Schaeffle* nu a fost nici odată socialist).

Ceiace este mai curios este că recensia d-lui O. B. nu e în realitate decât reeditarea fidelă a obicinuitei apărări supărate a tuturor socialiștilor în potrirea oricărei critici a sistemului lor. Aceiași frazeologie goală și banală și aceiași imputare de lipsă de înțelegere a doctrinei criticate. Oare teoria socialistă să fie ea atât de tainică și de încălțită (câteodată este) în cât să fie de nepătruns pentru noi, inteligențele mediocre, și să constituie ea apanagiul numai al câtorva, cari să capete prin acest singur fapt un brevet de superioritate intelectuală? Ridicul brevet!

Aceste considerațiuni ne îndreptătesc să credem—mai ales cum, spre rușinea noastră, nu cunoaștem de loc genul de opere anterioare ale eminentului critic O. B.—că avem de a face nici mai mult, nici mai puțin de cât cu un veritabil socialist, poate chiar cu vre-un fost tovarăș dela *România Muncitoare*. În acest caz supărarea sa este legitimă și pretențiile-i rânduri sunt ușor de înțeles. Numai că locul lor ar fi fost cel mult într'unul din ziarele d-rului Racowski și nici de cum în paginile *Vieței Românești*, care este o revistă serioasă și de loc socialistă. Criticul nostru,

cu toată *docta ignorantia* a sa, ar fi trebuit să înțeleagă lucrul acesta.

Și acum o ultimă recomandățiune: savantul recensent ar câștiga foarte mult pentru viitor, dacă ar medita asupra următoarelor vorbe zise de oarecine:

Les envieux ne manquent jamais de salir ce qu'ils ne peuvent pas atteindre.

Anibal Teodorescu

INFORMAȚIUNI

A apărut: Vol. I din marea, importantă și utilă lucrare: **REPERTORIUL GENERAL DE JURISPRUDENȚĂ ROMÂNĂ A ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE** de la 1862—1906, întocmit de d-l *Ioan C. Barozzi*, avocat, conținând 55 coale tipar, format mare, din care 15 coale numai tabla de materii, foarte sistematic aranjată. Se află de vânzare la *Curierul Judiciar*, București, Calea Rahovei 5, cu prețul de 15 lei broșat; legat în pânză lei 17; în piele la cotor lei 18; iar în piele flexibilă lei 18.50.

Comandele se primesc la Curierul Judiciar, care servește orice carte, a cerere contra valoare, mandat sau ramburs.

CODUL GENERAL al JUDECĂTORULUI de OCOL, de *Em. Dan* avocat, membru în comitetul de redacție al *Curierului Judiciar*, este terminat. Se așteaptă numai promulgarea legii de organizarea comunelor rurale și casa rurală, legi cari fac parte din legile speciale atașate codului.

Codul general al Jud. de ocol care va forma un singur volum cuprinde:

1. Noua lege a judecătorilor de ocoale comentată și adnotată cu doctrina și jurisprudența până la zi, cu toate textele din codul și procedura penală adnotate, cari constituie competența penală a judecătorului de ocol.

2. Legile speciale (în număr de 31) a căroră aplicare este dată în competența judecătorilor de ocol.

Un volum costă 8 lei. Pentru abonați, cari vor trimite costul anticipat, 7 lei.

Abonamentele se fac printr'o carte poștală adresată la *Curierul Judiciar*, care servește la cerere orice cărți de drept române sau streine.

Sub presă: NOUL CODICE DE ȘEDINȚA AL JUDECĂTORULUI DE OCOL, adnotat și comentat de d-l *Corneliu Botez*, Președintele Tribunalului Covurlui.

Un volum de 1200 pagini, elegant tipărit în editura librăriei Sococ & C-ie, și legat flexibil, (a III-a ediție), cuprinzând:

1) *Noua lege a Judecătorilor de ocoale ce se pune în aplicare dela 1 Mai 1908*, cu regulamentul ei, explicată pe articole, cu debateri parlamentare în extenso, în legătură cu celelalte legi în vigoare, cum și cu principalele legislațiuni streine.

2) *Legi speciale ca: Învoeli agricole, legea proprietăților, a autentificărilor etc.*, adnotate și comentate

3) *Jurisprudența cea mai nouă a instanțelor judecătorești asupra tuturor materiilor de competența judelei de ocol.*

Va fi lucrarea cea mai completă asupra acestor materii.

Abonamentele se primesc în scris la *Curierul Judiciar* care le va furniza la apariție abonaților.

A apărut în editura *Curierului Judiciar* **PROPRIETATEA RURALĂ FAȚĂ DE LEGILE ȘI JURISPRUDENȚA NOASTRĂ**, de d-l *C. Orănescu*, judecătorul Ocol. Tutova.

Broșura conține 100 pagini și este imprimată pe hârtie velină. *Prețul 2 lei* Depozit la *Curierul Judiciar* care servește la cerere orice cărți de drept.